

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Événz évre . . . 6 korona.
Égyes szám ára 4 fillér.

MELELENK BETEVÉNT EGYZER-
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi köztisztviseltől (városbíró),
földesint 7. sz. ide küldendő
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája, ide küldendők
az előfizetési díjak és hirdetés-
tesetek.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Debreczen szabad királyi város monografiája.

Irtja: Koncz Ákos.

Az Országos Monografiái Társaság megkereste a város közönségét, hogy irassa meg Debreczen monografiáját. Ezen célra 20,000 korona hozzájárulást kér a várostól. A jog- és pénzügyi bizottság még a nyáron foglalkozott ezen kérdéssel és megkereste a városi Tanácsot, hogy részletesebb tervet vegyen a társaságtól. A társaság ezt is bemutatta még július hónap és a következőkben ismétli meg ajánlatát:

A társaság a kért segélyért, illetve a munka költségeinek egy harmadát tevő hozzájárulását elő sorban azt nyújtja a városnak, hogy a monografiájának teljes tudományos színvonalon álló, nagyszabású munkáját igéri. Ez sokkal többet jelent, mintsem annak részletezésére szükség volna. A Monografiái Társaság kisdéd kötetben a maga erejéből is elkészíthetné ezt a monografiát, amint hogy el is készíti majd egy évized múlva, vagy még később mindazonoknak a törvényhatóságoknak a monografiáját, mely törvényhatóságok nem tudnak, vagy nem akartak segítyére lenni a nagy vállalkozásnak. Ezek a törvényhatóságok nem kapnak majd önálló kötetet, mert a társaság erre azt nem bírja el; ennek következtében tehát kötelezettek lesznek az ily törvényhatóságokat egy-egy kötetben együtt kiadni. Most tehát azért fordulunk a törvényhatóságokhoz, hogy ha azok lehetővé teszik: önálló, impozáns kötetekben fogjuk feldolgozni monografiájukat. Ezt azonban csak akkor tehetjük, hogy ha a nagy költségeknek legalább egy harmadát magukra vállalják. Ez a magva a Debreczen sz. kir. városához intézett ajánlatunknak is.

A társaság ötven ingyen példányt ajánl fel a városnak, azután így folytatja: A városnak ez a segélye valóban csak segély, mert a kért összegből a város nem állíthatja elő a monografiát. Azonkívül azt bizonyítja, hogy az országos monografia sorozatban megjelenő kötetek szerzőitük révén eljutnak az ország-összes nagy könyvtáraiba, a társadalom szélesebb rétegeibe.

Elmondja végül a beadvány, hogy más szegényebb törvényhatóságok kevesebb összeget adnak ugyan, de felhatalmazzák a társaságot, hogy a kívánt összeget társadalmi hozzájárulással egészítsék ki. Amióta azonban a társaság átvette a vezetést, új alapokon szervezte azt; és nem vállalkozhat arra, tudományos céljai integritásának megővése végett, hogy ily gyűjtéseket indítson. Legfeljebb azt teszi meg, hogy a törvényhatóság által felszólított magánosoktól érkező hozzájárulásokat elszámolja a törvényhatósággal és így levonatik a magán uton befolyt összeg a törvényhatóság által megszavazott összegből.

Köri ez ökből a társaság, hogy a közgyűlés szavazott meg 20,000 koronát és amennyiben a gyárak, takarékpénztárak, nagyobb vállalatok és esetleg más magánosok hajlandók e célra áldozatot hozni, fizetessenek ezek összegek a város pénzárába és ezzel kevesebbül a város áldozata.

Ugyanekkor a társaság a monografia előállításának költségét is bemutatja. Írói díjak invenkint 60—150 kor. 3000 kor.

sajtó alá rendezés 2000 kor.; levéltári kutatások három szak-
irnok 4500 kor.; bírálati díjak 2200 kor.; az adatgyűjtéssel
megbízott szerkesztő munkadíja 1000 kor.; ugyanazok költségei
1500 kor.; szerkesztőség költségei 1000 kor.; kiadóhivatali
költségek 8000 kor.; nyomdaköltség 10,950 kor.; képek nyom-
tatása 3360 kor.; a város térképe több színben 600 kor.; egy
akvarell kép festése 200 kor.; ennek művészi reprodukciója
720 kor.; a képek előállítására 2400 kor.; könyvkötő 6600 kor.;
a kötetek postai szállítása 2310 kor.; összesen 60,340 korona.
Ezen kiadással szemben a társaság 38,800 kor. bevételt irányoz
elő és így a hiány 21,200 korona, melyet a várossal kíván
fedeztetni.

Ezeket felsorolva, a következő megjegyzésünk van a társaság ajánlatára:

Első sorban is tulmagasnak tartjuk a hozzájárulási összeget. A kiadásnak feltüntetését pedig nem találjuk egészen realinak. Mert ha igaz az, hogy a munka előállítására 60,340 koronába kerül, amelyből a város fizetne 20,000 koronát, akkor a társaságnak ezen munkán nem volna semmi haszna, már pedig mi biztos forrásból tudjuk, hogy a társaság a tiszteltreméltó eszményi cél mellett némi haszonra is dolgozik, ami nagyon természetes és senki által jogosan nem kifogásolható.

A költségkimelésnek, vagy jobban mondva a város által adandó támogatás rekompenzációjának azon módja, melyet a társaság ajánl, hogy tudniillik a város, mint ilyen, reklámok közlésére hívja fel a különböző vállalatokat és pénzintézeteket, nem volna méltó a várososh. Elvégre is a hatóság és éppen Debreczen sz. kir. város nem lehet reklámok gyűjtője. Az olcsóbb nyomtatásnak ezt a módját csinálhatják kalandárium szerkesztők, vagy egyéb üzletemberek, semmiesetre azonban egy erkölcsi testület.

Kedvezően magunk is abban a nézetben voltunk, hogy a monografia társaság eredményesebben tudja a tervezett munkát megcsinálni, most azonban, hogy áttanulmányoztuk az eddig megjelent köteteket, megálljuk, hogy nézetünk megváltozott. Elismerjük ugyan, hogy az eddig kiadott kötetek nagy lelkiismeretességgel vannak megírva, de azt is kénytelenek vagyunk bevallani, hogy ennek dacára egységes egész nem képeztek és így kaleidoszkopszerűek. De nem is irhatják meg egy megye, vagy város monografiáját olyan írók, akik nem lakván a megye vagy város területén, nem ismerik annak történelmét, múltját, jelenét. Azok a levéltári kikutatások, melyeket ilyenkor végeznek jobbra, már mások által összegyűjtött anyagok felhasználásával végződnek. Mert aki újat, még eddig nem ismert dolgokat akar, például a mi levéltárunkban felkutatni, erre évekig tartó munka

szükséges, mert másképen az a tervezett monográfia nem lenne egyéb, mint a Szűcs és Zellizy-féle munka kópiaja. Nem szabad továbbá megfedelkezünk arról sem, hogy városunkban annyi szakiró, tudományosan képzett elme van, hogy ezek meg tudják írni szépen, alaposan a város monografiáját. Igaz ugyan, hogy a társaság nem zárkózik el az elől, hogy a munkát debreczeni írók írják meg, de a felülbírálati jogot fenntartja magának és a beérkező részeket és munkák felett cenzori hatalmat gyakorol. Vagyis bekövetkezhetik — ami másol is bekövetkezett — az az eset, hogy egyik-másik író a reábizott részt feldolgozza és mikor beadta munkáját, a cenzorok nagyrészt átalakították, kihúzgálták úgy, hogy alig maradt meg belőle valami. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy a debreczeni írók félnek a bírálattól, mert hiszen ha magunk írjuk is meg ezt a monografiát és magunk adjuk ki, akkor is szigorúak leszünk munkánk kölcsönös megbírálásánál, hanem igenis azt valljuk, hogy a debreczeni ember leginkább tudja, hogy mit írjon meg, hogy hű képét rajzolja meg a város multjának és jelenének.

Az sem mellékes ezen kérdés eldöntésénél, hogy a városnak van nyomdávalata, mely annyira fel van szerelve, hogy a legmagasabb igényeket is ki tudja elégíteni. Ezen munka előállításánál a nyomdának nem kell haszonra dolgozni és ez esetben már a nyomtatási költség lényegesen kevesebedik. Ugyanez áll a képekre, ezek reprodukciójára is, mert a nyomda azon helyzetben van, hogy színes képeket is állíthat elő.

Abban azonban igaza van a társaságnak, hogy a korportálást ő nagyobb sikerrel végezheti. Minthogy azonban az esetben, ha ezen helyi szerzők által megírt munkát a város adja ki és a városi nyomda állítja elő, a város nyereségre nem dolgozik, a munkát nem szükséges sok példányban nyomtatni és így a kiadás sokkal kevesebb lesz. De még tovább megyünk. Ha a munka a fentebb említett módon itt készül Debreczenben, elesnek ama különböző című költségek, melyeket a társaság most nagy arányokban állít be költségvetésébe. Nevezetesen a levéltári kutatások 4500 kor., a megbízott szerkesztő 1500 koronát kitévő költsége, a kiadóhivatal költségeire felvett 8000 koronából megtakarítható 6000 kor., a nyomtatás költségein is megtakarítható legalább is 5000 korona, a képek nyomtatásán, akvarellek előállításai legalább is 4000 kor., a könyvkötő munkán 3000 kor., és a postaszállítás 1300 korona, vagyis nekünk a munka, természetesen házilag kiállítva sokkal kevesebbe kerül.

Ezek ugyan csak hozzávetőleges számítások, ámde mivel nekünk ebből a monografiából teljesen elég 500 példány nyomtatni, még az esetben is, ha a város gallériosan fizeti a munkatársakat, a monografiát ugyanolyan kiállításban és szellemi tartalommal előállíthatja, mint a monografia társaság által megkívánt hozzájárulási összeg, sőt még annyiba sem kerül.

Végül nem hagyhatunk el egy megjegyzést. Városunk a haladás és modern alkotások jegyében áll. Házipénztárát nagy mértékben igénybe veszik tervezt, megkezdett és bevégzéshez közel álló alkotásai. És bármiképpen szeretnők is egy kötetben látni és

olvasni a fejlődés útján haladó városunk szenvedéseiben és dicsőségében gazdag multját, bármiképpen is óhajtanánk haladásunk kincseit az országnak bemutatni, mégis azt mondjuk, hogy még várhatunk egy-két évig monografiánk megírásával és kiadásával. Ha majd betetőztük megkezdett alkotásunkat, ha a legszükségesebb emberbaráti, kulturális, közegészségügyi közgazdasági és közigazgatási tennivalóinkat magasra fejlesztettük, ami, hála e város okos vezetőségének nem messze van, akkor aztán a monografia megírására is rákerül a sor és városunk közönsége bizonyára nem fog elzárkózni attól, hogy emléket emeljen a város multjának és megismertesse komoly és elfoglaltan írók írásában a város jelenét.

Végül megjegyezzük, hogy nálunk és nekünk ez idő szerint nem annyira monografiára van szükségünk, mint inkább Debreczen, ennek intézményeit, továbbá az idegenek által annyira látogatott Hortobágyot ismertető kisebb munkára. Az idegenforgalom napról-napra emelkedik városunkban és a hozzáink ellátogatók nagy hasznát vennék azon, mondjuk, egy koronás utmutatóknak, melyek röviden, tömören utbaigazítanak az idegen szellemi vagy természeti kincseink tanulmányozásában. Ilyen munkák nem kerülének sokba, mert az eladás révén a szerkesztési és kiadási költségek javarészből megtérülének.

A jog és pénzügyi bizottságból.

A jog- és pénzügyi bizottság f. hónap 21-én a közgyűlési tárgyak előkészítése végett ülést tartott Varga Elemér dr. tanácsnok elnöklésével. Az ülésen jelen voltak Oláh Károly és Csóka Sámuel tanácsnokok, Magoss György dr. tiszti főjegyző, Roncsik Lajos főszámvévo, dr. Fejér Ferenc, Márk Endre, Kernhoffer József, ifj. Schvarcz Vilmos, Poroszlai László, Komlóssy Arthur, Kenézy Gyula dr., dr. Szilágyi Imre, Nagy Jakab, Csanak József, Debreczeni Jenő biz. tagok és Tóth Emil dr. aljegyző.

Napirend előtt Márk Endre bizottsági tag interpellál az iránt, hogy Hajdu vármegye szekularizációs indítványa miért nem kerül a közgyűlés elé. Nézte szerint ezt már tárgyalni kellett volna, miután az országnak ugyiszólván valamennyi vármegyéje foglalkozott ezen kérdéssel. Az elnök megnyugtatta Márk Endrét, hogy az ügy nemsokára, illetve legközelebb a közgyűlés elé kerül.

Csóka Sámuel tanácsnok új állás szervezését javasolja melyre megválasztott a házadó kataszteri nyilvántartásokat vezető. Magoss György dr. tiszti főjegyző az állás felállítását ellenzi, mivel az adóügyszályt most is nagy szembélyzettel dolgozik. Az új adótervény a jövő évben életbe lép és így a kezelés egyszerűbb lévén, a kataszteri dolgokat az ügyosztály könnyen elvégezheti.

Fejér Ferenc dr. ezen kérdést a tanácshoz kívánja áttenni, mert a tanács legjobban tudja, hogy melyik ügyosztályban van szükség új állás szervezésére.

A többség a főjegyző véleményét fogadta el, kimondván, hogy az adóügyszálynál új állást nem rendszeresít, hanem a házadó kataszter együtt lesz kezelendő a földadó kataszter ügyekkel.

A vitálatás vállalat nyugdíjszabályzatán némi módosítást kíván a miniszter. A bizottság az ügyet azon javaslattal torjeszti a közgyűlés elé, hogy ezen módosításokhoz a közgyűlés járuljon hozzá.

Klein Antal sőtö körvényt intézett a városhoz, hogy egy kenyérgyárat létesíthessen városi támogatás mellett. A bizottság a kérelmet nem tartja teljesítendőnek, mivel a piac kenyérel

bőven el van látva, mindenki vehet tetszése szerint jó kenyeret. Ha pedig bekövetkeznék a kenyérszorra, a város a kenyérgyárat maga fogja felállítani. (Különb is a panasz nem a piaci kenyerek ellen irányul most sem, hanem éppen a sütő-dékre panaszokká a közönség. Szerk.)

Az Országos Monografiai Társaság már több ízben felzótította a várost, hogy írassa meg a város monografiáját. Ezen célra a társaság a várostól 20,000 korona hozzájárulást kér. Márk Endre és Magoss György dr. ellenzik a kérelem megadását, valamint Oláh Károly is, miután a városnak ez idő szerinti elsőbbséget kérnek kérdések várnak megoldásra. Nézete szerint sokkal helyesebb és kevesebb költséggel kerül, ha a város helyi erővel írattja meg monografiáját. A bizottság ezek után a kérelmet elutasította. (Erre a kérdésre más helyen visszatérünk. Szerk.)

A városhoz több rendbeli kérvény érkezett építési anyagok adományozása iránt. A jog- és pénzügyi bizottság kulturális érteke az alkalommal is hatalmasan megnyilatkozott. Javaslata hozta ugyanis, hogy szavazzon meg a közgyűlés az Árpád-terem építendő ref. templomra egy millió téglát. A lelkesíti lak céljára szükséges telket azonban nem javasolja megadni, mert nincs megfelelő telke. A ref. egyháznak kérelmét a varga-utcai templom telkének kijelölésére névze véleményezés végett a mérnöki hivatalhoz.

A bizottság javasolta továbbá a közgyűlésnek, hogy a Theresianum ujanon építendő épületére szavazzon meg a közgyűlés 150,000 téglát és 60,000 db. cserépet.

Ugyancsak kérelemmel fordul az é. ev. egyház a városhoz telek adományozásért. Három telket jelölt ki e célra, nevezetesen a Rákóczi-utca 1—3. a Csapó-utca 33—35. és a Deák Ferenc-u. 17. sz. telkeket. A jog és pénzügyi bizottság az ügyet véleményezésre kiadta a mérnöki hivatalnak.

A bizottság a pincérszakiskolának 600 korona évi segélyt javasol megadni.

A debreceni izraelita hitközség előjáróságosa azon kérésrel fordult a városhoz, hogy polgári leányiskoláját részesítse segélyben. Márk Endre és Komlósy Arthur biz. tagok megadják a segélyt, mivel az izraelita polgári iskola a közszolgálati iskolát pótolja.

Az ifju vakok államilag segélyezett intézete 300 korona segélyt kér a várostól. A bizottság tekintettel a város nagy-művi kiadásaira és arra, hogy a tanintézetet az állam bőven segélyezi, a kérelem elutasítását javasolja.

Solymsi Elek színesiskolai igazgató nagyobb összegű támogatást kér a várostól. A bizottsági tagok nézete ezen kérdésben megoszott. Némi vita után egy szótöbbséggel azon határozatot hozta a bizottság, hogy a kérelem teljesítését a közgyűlésnek nem javasolja, azonban 20 köbméter fát ad az iskola céljaira.

Fejér Ferenc dr. bizottsági tag szóvá tette a Késes- és Erzsébet-ut kikerésztés ügyét, kérvén, hogy a bizottság keresse meg a városi Tanácsot, hogy vigye fel a kövezési programmba a két utca kikerésztését, mert ez idő szerint azok járhatatlanok esős időben. A bizottság az ügyet a tanácshoz terjeszti.

Szilágyi Imre bizottsági tag a telefon bevezetését kéri a bejelentő hivatalba. A bizottság a kérelmet átteszi a városi tanácsához további intézkedés végett.

Ezzel az ülést véget ért.

Hírek.

— A polárgmester értesíté, Debreczen szab. kir város legközelebb tartandó közgyűlésén névszerint szavazás fog tartatni első ízben a Gróf Szapáry József tulajdonát képező Ajtó-utca 8. számú házastelek megvétele tárgyában.

— Nyugdíjbizottsági ülés. A nyugdíjbizottság Kovács Ernő adókövető özvegyének nyugdíját 600 koronában, Zollán fia neveltetési járulékát 121 koronában állapította meg. Ezenkívül több inrok-

nak a város szolgálatában eltöltött idejét nyugdíjukba beszámította.

— Makkárverés. A városházán f. hónap 25-én tartották meg a makkárverést. A paci makktermést Nagy Jakab bérelte ki, 2160 kor., a halapít Ungvári József, 2250 kor., a nagerdeit Kovács Péter 1110 kor., a gutit Ungvári József 700 kor., az apafája termését Nagy Sándor 620 koronáért

— Méhészek közgyűlése. A hajdumegyei méhészegyesület f. hónap 26-án délután 4 órakor, az egyleti méhes felavatásával diszközgyűlést tart. Közgyűlés után társas vacsora lesz az Arany-Bikában. A méhészegyesület helyisége a Miklós-utca végén, a szoboszlói országút és a bősözörményi vasut sinpárja keresztezésénél levő régi bikaakolnál van.

— Megtűresedett állások. A városnál egy rendőrfogalmazói és egy adókövetői állás üresedett meg, a lejárt pályázati határidőre a nevezett állásokra a következők pályáztak. Rendőrfogalmazói állásra pályáztak: dr. Vásáry István, Budaházy Jenő, Takó Ferenc, Harsányi Miklós dr., H. Kiss József, Harsányi István dr., Zöld József és dr. Balcz Jenő. Az adókövetői állásra: Szeretó István, íj. Széll István, Iklódy János, Nagy Gyula, Király Ferenc, Rác József, Szappanos Alajos, Kovács Gábor, Oláh Gyula, Minőry Géza, Kovács László, Ujváry Lajos, Kőkert Gusztáv, Papp István, Kiss Kálmán, Pál Péter, Szűcs Ferenc, Boross Ferenc, Németh István, és Kis Károly rendes, illetve napidíjas inrok. A napidíjas inrok az esetleg megtűresedett inrok állásra is pályáztak.

— Vendégfogadás. E helyen újlag felkérjük városunk közönségét, hogy az országos lelkesi kongresszusra hozzánk érkező lelkes urak elszállásolását méltóztatssanak ellátni. A városban lévő fogadók képtelenek hajlékot adni a lelkes uraknak és ugy a rendező bizottság, valamint városunk lakosainak vendég szeretetéhez folyamodik. Akik szivesek hajlékot adni, ebbeli szives készségeket méltóztatssanak a püspöki hivatalnál bejelenteni.

— A munkabérek fizetőnapja. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége már régebben írásos ankétot tartott tagjairól, nem volna-e helyes a munkabérek fizetését a szombati napról egy másik napra áttenni. Ezt a kérdést, amelynek bolygatásától a gyárak mostanáig idegenkedtek, a gyakorlat újra fölvetette. A gyári vagongyár ugyanis a nyár elején megváltoztatta bérfizetés rendszerét. A gyár ez idő óta nem szombaton, hanem kedden és pénteken (a hetivásárok-előtti napokon) fizeti ki munkásait. Győr város rendőrsége hivatalból utasítván az újítás eredményeinek megfigyelésére, megállapította, hogy azóta sokkal kevesebben járnak korcsmába és kávéháza, sokkal kevesebb a részeg ember, sokkal kevesebb asszony jön panaszra a miatt, hogy férje elköltötte heti keresetét és hogy a piaci árak is kimutathatóan lejjebb szálltak. E tapasztalat folytán Győr város főkapitánya fölhitva az összes ottani ipari és építővállalatokat, valamint az ipartestületeket, hogy igrakezzenek a nagyfontosságú változást lehetőleg mindenütt behozni. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége most figyelmes tette összes főokjait erre az újításra és fölhitva azokat, hogy a kerületükbe tartozó gyárakkal közöljék ezt a dolgot, amelynek máris tapasztalható eredménye, hogy az új befizető rend meghonosítása óta hétfőn is rendszeresen folyik a munka, fizetés utáni napokon alig hiányzik valaki a gyárból, és az előzetes kérés száma is csökkent. A Szövetség főokjai ez ügyben teljes ülése hívják össze tagjaikat és megismertette velük az újítást

és annak hasznát, fölszólítják őket, hogy amennyiben ilyen reform az illető vidéki helyi viszonyaival megegyeztethető, hasonló, illetve megfelelő intézkedéssel változtassanak az eddigi állapotokon.

— **Jó pajtás.** *Sebők* Zsigmond és *Benedek* Elek új képes gyermeklapjának első száma, melyet mindenfelé nagy érdeklődéssel vártak, most megjelent s ugy tartalmaz bőséggel, mint kiállításának szépségével még az ugyancsak felszolgált várakozásokat is felülmulja. Kedves, ötletes címekpe hamar ismertté fog válni minden gyermek családban. Az első közsztől szót nagy nevű ősz költőnk, *Léva* József mondja egy szép versében a gyermekekhez. A szerkesztőség programja egy minden tekintetben elsőrendű gyermeklap perspektíváját nyitja meg. *Rákosi* Viktor kedves, vidám történetet mond el, *Sebők* Zsigmond három cikket is irt: *Dörnyögő Dörmötör* címmel folytatja híres *Maczkó-történeteit*, tréfás sport-cikket is ad és a magyar gyermekeknek példaképekül állítja Zrínyi, a költő, gyermekkorát. *Molnár* Ferenc pompás bohózatot irt, amelyet a gyermekek nemcsak mulatsággal olvasnak, hanem el is játszhatnak. *Benedek* Elek magyaros ízű, nemes lendületű regény közlését kezdi meg. Verset *Lipcsy* Ádám és *Lampérth* Géza irtak, *Schöpplin* Aladár pedig a gyermekeknek kedves formában cikket irt a repülőgépekről. A sport-rovatban *Mannó* Miltiadesz, a híres sportsman mond el érdekes dolgokat. Erdekesséjévének egészítik ki a szám tartalmát s bizonyára nagy hatást fognak tenni azok a szokatlanul értekes és nagy-számú díjak, melyek a rejtvények megfejtőinek számára vannak kitűzve. *Harminc* díj van: Az első a *Magyar Remekírók* 55 kötetes gyűjteménye 220 korona értékben, második díj *Benedek Elek Kis Könyvtárának* teljes gyűjteménye 60 korona értékben. Nagyon szépek az illusztrációk: egy bájos önálló kép, *Tull* Ödön műve s ugyane művész nagy-számú szöveg-illusztrációja. Gazdagságához képest valóban csekély a „*Jó Pajtás*” előfizetési ára: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Az előfizetési díj a következő címre küldendő: a „*Jó Pajtás*” kiadóhivatala, Franklin-Társulat. Budapest, IV., Egyetem-utca 4. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal bárkinek, aki kér. Ezt a gyermekek szívét-lelkét mecsészítő lapot a leguulegebben ajánljuk olvasnióknak figyelmébe.

3420/1909. eln.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város igazoló választmánya által városunk legtöbb adót fizető tagjainak 1910 évre szóló névjegyzéke egybeállítván, ezen névjegyzéket az 1886. évi XXI. t-cz. 28. §-ának rendelkezéséhez képest alólírott naptól kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétettem.

Erről az érdekelteket annak megemléstésével értesítem, hogy a névjegyzék a városi főjegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt (dél-előtt 8—1 óráig) megtekinthető s az az ellen irányuló észrevételek vagy írásbeli felebbezések a közszemlére kitétel ideje alatt ugyanott beadhatók.

Debreczen, 1909 szeptember 18.

Polgármester távollétében és megbízásából:

Körner Adolf s. k.
tanácsnok.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet

foljó évi április havában megnyílt.

Intézeti és fürdő-orvos **Dr. Szász Adolf** (lakik Piac-utca 59. sz.)

A vizgyógyintézet látogatói a vizgyógyintézet orvosa, vagy más orvos rendelmenye alapján vehetik az intézetet igénybe s a rendelmeny a fürdőszolgának átadandó.

A vizgyógyintézet dél-előtt 5— $\frac{1}{2}$ 9-ig, délután $\frac{1}{5}$ 5-től $\frac{1}{8}$ 8-ig férfiak, dél-előtt $\frac{1}{2}$ 9—12-ig és délután 1— $\frac{1}{5}$ 5-ig nők által használható. Ugyanott reggel 5 órától este 7-ig kádfürdő, hétfőn, szerdán és pénteken nők, egyéb napokon férfiak által használható gőzfürdő áll rendelkezésre.

A fürdő felügyelőség.

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS »

KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.

(VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készit mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legzlesebben állítatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Tartós betűereből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdákknak, könyvkötőknak jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.